

คำนำ

กรมทางหลวงชนบท มีภารกิจที่จะต้องสนับสนุนส่งเสริม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการกำหนดมาตรฐาน การควบคุมด้านวิชาการงานทาง และการเป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษา รวมถึงการพัฒนาบุคลากรของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่นทั่วประเทศ

กรมทางหลวงชนบทได้เล็งเห็นความสำคัญต่อการสร้างมาตรฐานต่างๆ ด้านงานทางให้เกิดขึ้นอย่าง เป็นรูปธรรมต่อทางหลวงท้องถิ่น จึงได้จัดให้มีโครงการจัดประชุมชี้แจงเชิงปฏิบัติการ “ส่งเสริมวิชาการ ด้านงานทางแก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับพื้นที่” ขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริม และสนับสนุน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านงานทางให้สามารถพัฒนาทางหลวงท้องถิ่นเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ เกิดความสะดวก และปลอดภัยต่อประชาชนต่อไป

กรมทางหลวงชนบท

สารบัญ

	หน้า
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. วัตถุประสงค์	๑
๓. เป้าหมายการดำเนินงาน	๒
๔. แนวทางการดำเนินงานและแบบฟอร์มการรายงานผลการดำเนินงาน	๒
๕. ผลการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมวิชาการด้านงานทางระดับพื้นที่ - ตารางสรุปจำนวนบุคลากรของ อปท.ที่เข้าร่วมประชุม	๒
๖. สรุปแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น	๔
๖.๑ การนำคู่มือมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่นไปใช้งาน	๔
๖.๒ การใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวง ท้องถิ่น	๔
๗. สรุปผลการดำเนินการ	๕

การประชุมชี้แจงเชิงปฏิบัติการ

“การส่งเสริมวิชาการด้านงานทางแก้อปท. ในระดับพื้นที่”

๑. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ อีกทั้งแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทางหลวงท้องถิ่นนั้น กำหนดภารกิจให้กรมทางหลวงชนบททำหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐาน การควบคุมด้านวิชาการ การติดตามประเมินผล และการเป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษารวมถึงฝึกอบรม และพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อรองรับการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น ทั่วประเทศ ให้มีประสิทธิภาพ

กรมทางหลวงชนบทได้ให้ความสำคัญกับภารกิจการส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกรอบของกฎหมายดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ กรมทางหลวงชนบทได้ดำเนินการส่งเสริมด้านวิชาการ แก้อปท.ในระดับพื้นที่ใน ๔ กิจกรรมย่อยคือ การจัดทำฐานข้อมูลถนนถ่ายโอน การลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น การใช้งานมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่น และการใช้งานแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น แต่เนื่องจาก อปท. มีจำนวนมากถึง ๗,๘๕๓ แห่ง กรมทางหลวงชนบทจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน อปท. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะด้านวิชาการงานทางแก้อปท. ของ อปท. อย่างต่อเนื่อง ในรูปแบบการบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยจัดประชุมชี้แจงเชิงปฏิบัติการในระดับพื้นที่ระหว่างสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัด (ทชจ.) กับ อปท. ดังนั้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ กรมทางหลวงชนบทจึงได้จัดทำโครงการ “การส่งเสริมวิชาการด้านงานทางแก้อปท. ในระดับพื้นที่”

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ อปท. ได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านการจัดทำฐานข้อมูล การประเมินสภาพสายทางถนนที่ถ่ายโอน และให้ อปท. สามารถลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ส่งเสริมให้ อปท. ใช้งานมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่น และแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น ในการบริหารจัดการด้านงานทางเพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกัน และถูกต้องตามหลักวิชาการ

๒.๒ เพื่อให้ อปท. สามารถนำระบบบริหารงานซ่อมบำรุงทางหลวงท้องถิ่น (LMMS) ไปใช้ในการบริหารจัดการงานซ่อมบำรุงทางที่อยู่ในความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เป้าหมายการดำเนินงาน

- ๓.๑ ผู้เข้าร่วมประชุมชี้แจงเชิงปฏิบัติการ รวมทั้งประเทศ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๘,๖๙๖ คน
- ๓.๒ ทชจ. ส่งเสริมให้ อปท. ที่รับโอนถนนจาก ทช. สามารถประเมินตนเองโดยสำรวจและประเมินสภาพสายทางถนนที่รับโอนจาก ทช. ได้ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้
- ๓.๓ ทชจ. ส่งเสริมให้ อปท. สามารถลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่นได้ และในแต่ละจังหวัดให้ส่งเสริมการลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่นต่อเนื่องจากที่ดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๕๔
- ๓.๔ ทชจ. ส่งเสริมให้ อปท. ใช้งานระบบบริหารงานซ่อมบำรุงทางหลวงท้องถิ่น (LMMS) ได้อย่างถูกต้องสามารถกรอกข้อมูลเข้าสู่ระบบได้
- ๓.๕ ให้ อปท. กรอกแบบสอบถามการใช้งานมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่น และการใช้งานแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น ตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้

๔. แนวทางการดำเนินงานและแบบฟอร์มการรายงานผลการดำเนินงาน

สำนักส่งเสริมการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น (สสท.) ได้จัดทำ คู่มือการปฏิบัติงานและการรายงานผลให้สำนักทางหลวงชนบท (สทช.) และสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัด (ทชจ.) ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการและการรายงานผลการจัดประชุมชี้แจงเชิงปฏิบัติการ โดย ทชจ. จะต้องรายงานผลการประชุมให้ สทช. ทราบเป็นรายเดือน และสทช. จะรวบรวมข้อมูลให้ สสท. เพื่อสรุปรายงานผลการดำเนินการให้ผู้บริหารทราบทุกเดือน

๕. ผลการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมวิชาการด้านงานทางระดับพื้นที่

จากการดำเนินงานของ ทชจ. ทั่วประเทศ ก็ได้มีการรายงานผลการจัดประชุมมายัง สสท.อย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่มีการจัดประชุมชี้แจงขั้นตอนการดำเนินการผ่าน Video Conference ให้แก่ สทช./ทชจ. เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมธารสิทธิ์พงษ์ กรมทางหลวงชนบท โดย สสท. สรุปการรายงานจำนวนบุคลากรของ อปท. ที่เข้าร่วมประชุม ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ จำนวนทั้งสิ้น ๑๖,๖๔๗ คน

ตารางสรุปจำนวนบุคลากรของ อปท. ที่เข้าร่วมประชุม

หน่วยงาน	เป้าหมาย	สรุปผู้เข้าร่วมประชุม (คน)	หน่วยงาน	เป้าหมาย	สรุปผู้เข้าร่วมประชุม (คน)
สทช.ที่ ๑(ปทุมธานี)	๙๗๐	๖๖๗	สทช.ที่ ๒ (สระบุรี)	๘๖๐	๔๔๗
ปทุมธานี	๒๐๐	๕๐	สระบุรี	๒๘๐	๕๕
นนทบุรี	๑๐๐	๓๒	ลพบุรี	๒๘๐	๒๓๐
พระนครศรีอยุธยา	๓๗๐	๓๙๒	สิงห์บุรี	๑๐๐	๓๙
อ่างทอง	๒๐๐	๙๓	ชัยนาท	๒๐๐	๑๒๓
สมุทรปราการ	๑๐๐	๑๐๐	สทช.ที่ ๔ (เพชรบุรี)	๘๘๐	๗๗๒
สทช.ที่ ๓ (ชลบุรี)	๗๐๐	๑,๑๑๑	เพชรบุรี	๒๐๐	๑๓๘
ชลบุรี	๒๐๐	๔๓๙	ประจวบคีรีขันธ์	๒๐๐	๒๐๙
จันทบุรี	๒๐๐	๒๒๐	สมุทรสาคร	๑๐๐	๑๑๘
ระยอง	๒๐๐	๒๑๗	สมุทรสงคราม	๑๐๐	๑๐๒
ตราด	๑๐๐	๒๓๕	ราชบุรี	๒๘๐	๒๘๕
สทช.ที่ ๕ (นครราชสีมา)	๑,๕๖๖	๑,๘๔๓	สทช.ที่ ๖ (ขอนแก่น)	๑,๔๗๖	๑,๓๔๙
นครราชสีมา	๔๕๘	๔๙๗	ขอนแก่น	๔๕๘	๔๖๔

หน่วยงาน	เป้าหมาย	สรุปผู้เข้าร่วมประชุม (คน)	หน่วยงาน	เป้าหมาย	สรุปผู้เข้าร่วมประชุม (คน)
สุรินทร์	๓๗๐	๔๒๓	ร้อยเอ็ด	๔๕๘	๔๐๐
บุรีรัมย์	๔๕๘	๖๗๘	มหาสารคาม	๒๘๐	๒๑๔
ชัยภูมิ	๒๘๐	๒๔๕	เลย	๒๘๐	๒๗๑
สทช.ที่ ๗ (อุบลราชธานี)	๑,๓๑๖	๑,๑๐๓	สทช.ที่ ๘ (นครสวรรค์)	๑,๑๖๐	๑,๑๐๗
อุบลราชธานี	๔๕๘	๑๘๑	นครสวรรค์	๒๘๐	๓๔๓
ศรีสะเกษ	๔๕๘	๔๖๐	กำแพงเพชร	๒๐๐	๒๐๐
อำนาจเจริญ	๒๐๐	๒๕๖	อุทัยธานี	๒๐๐	๒๑๗
ยโสธร	๒๐๐	๒๐๖	พิจิตร	๒๘๐	๒๐๑
สทช.ที่ ๙ (อุดรดิตถ์)	๙๖๐	๙๗๖	ตาก	๒๐๐	๑๔๖
อุดรดิตถ์	๒๐๐	๒๑๓	สทช.ที่ ๑๐ (เชียงใหม่)	๑,๓๓๘	๑,๕๒๕
พิษณุโลก	๒๘๐	๒๘๐	เชียงใหม่	๔๕๘	๕๕๙
สุโขทัย	๒๐๐	๒๐๓	ลำพูน	๒๐๐	๒๐๐
เพชรบูรณ์	๒๘๐	๒๘๐	ลำปาง	๒๘๐	๓๖๓
สทช.ที่ ๑๑ (สุราษฎร์ธานี)	๙๕๐	๙๔๕	แม่ฮ่องสอน	๒๐๐	๒๐๐
สุราษฎร์ธานี	๒๘๐	๑๖๙	แพร่	๒๐๐	๒๐๓
นครศรีธรรมราช	๓๗๐	๕๐๙	สทช.ที่ ๑๒ (สงขลา)	๑,๐๖๐	๓๖๐
ชุมพร	๒๐๐	๒๐๐	สงขลา	๒๘๐	๒๙๑
ระนอง	๑๐๐	๖๗	สตูล	๑๐๐	๗๖
สทช.ที่ ๑๓ (ฉะเชิงเทรา)	๗๘๐	๗๘๒	ปัตตานี	๒๘๐	-
ฉะเชิงเทรา	๒๘๐	๑๘๐	ยะลา	๒๐๐	๘๘
ปราจีนบุรี	๒๐๐	๒๐๓	นราธิวาส	๒๐๐	-
นครนายก	๑๐๐	๑๐๑	สทช.ที่ ๑๔ (สุพรรณบุรี)	๘๕๐	๖๑๒
สระแก้ว	๒๐๐	๒๙๘	สุพรรณบุรี	๒๘๐	๑๕๕
สทช.ที่ ๑๕ (อุตรธานี)	๙๗๐	๖๕๐	กาญจนบุรี	๒๘๐	๒๘๗
อุตรธานี	๓๗๐	๓๐๕	นครปฐม	๒๘๐	๑๗๐
หนองคาย	๒๐๐	๑๙๗	สทช.ที่ ๑๖ (กาฬสินธุ์)	๑,๑๓๐	๙๔๘
หนองบัวลำภู	๒๐๐	๑๔๘	กาฬสินธุ์	๓๗๐	๑๕๑
บึงกาฬ	๒๐๐	-	นครพนม	๒๘๐	๒๙๐
สทช.ที่ ๑๗ (เชียงใหม่)	๗๖๐	๗๘๐	มุกดาหาร	๒๐๐	๒๑๓
เชียงใหม่	๒๘๐	๒๘๘	สกลนคร	๒๘๐	๒๙๔
น่าน	๒๘๐	๒๘๙	สทช.ที่ ๑๘ (กระบี่)	๙๘๐	๔๙๕
พะเยา	๒๐๐	๒๐๓	กระบี่	๒๐๐	๖๒
			พังงา	๒๐๐	๗๑
			ภูเก็ต	๑๐๐	๓๑
			ตรัง	๒๘๐	๑๗๑
			พัทลุง	๒๐๐	๑๖๐
			รวมทั้งประเทศ	๑๘,๖๙๖	๑๖,๖๔๗

๖. สรุปแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น

นอกจากนี้แล้วบุคลากรของ อปท. ได้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้งานมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่น และการใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๔,๒๗๖ คน สรุปได้ดังนี้

๖.๑ การนำคู่มือมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่นไปใช้งาน

กรมทางหลวงชนบท ได้ดำเนินการจัดส่งคู่มือมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่นให้ อปท. ทุกแห่ง และได้ทำการสำรวจการใช้งานมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่น ซึ่ง อปท. แจ้งตอบว่าได้รับคู่มือมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่นจำนวน ๘๖.๗๖ % และยังไม่ได้รับ ๑๓.๒๔ % ของผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นทั้งหมด (แบบสอบถามจำนวน ๔,๒๗๖ ชุด) โดยมีเหตุผลที่บุคลากรของ อปท. นำไปใช้งานตาม ตารางแสดงเปอร์เซ็นต์เหตุผลการนำคู่มือมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่นไปใช้งาน ดังนี้

ตารางแสดงเปอร์เซ็นต์เหตุผลการนำคู่มือมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่นไปใช้งาน

คู่มือมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่น	เหตุผลการนำคู่มือมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่นไปใช้งาน (ร้อยละ)				
	พัฒนาคุณภาพงานก่อสร้าง	เป็นมาตรฐานสากล	เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ	ปฏิบัติงานได้จริง	ง่ายต่อการนำไปใช้งาน
มาตรฐานทางหลวงท้องถิ่น	๔๙.๑๔	๕๑.๒๙	๕๓.๔๐	๔๑.๘๙	๓๔.๘๕
มาตรฐานการทดสอบวัสดุ	๔๓.๓๔	๕๖.๒๓	๔๔.๐๒	๓๖.๖๖	๒๕.๔๔
คู่มือปฏิบัติงานก่อสร้างทางสำหรับ อปท.	๔๔.๗๗	๔๓.๕๓	๕๘.๕๒	๔๓.๐๒	๓๒.๕๓
คู่มือปฏิบัติงานก่อสร้างสะพานสำหรับ อปท.	๔๑.๐๐	๔๓.๓๗	๕๖.๒๓	๓๙.๔๙	๓๐.๑๙
แบบมาตรฐานงานทางสำหรับ อปท.	๔๓.๗๕	๕๐.๑๖	๕๐.๑๙	๔๗.๙๐	๓๗.๙๐
แบบมาตรฐานงานสะพานสำหรับ อปท.	๓๘.๒๗	๔๗.๖๕	๔๗.๕๗	๔๒.๓๗	๓๔.๑๕

*ร้อยละในแต่ละรายการ คัดจากเหตุผลการใช้งานเทียบกับจำนวนของผู้ที่เคยได้รับคู่มือมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่นจำนวน ๓,๗๑๐ คน (๘๖.๗๖ %)

๖.๒ การใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น

การใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น อปท. เคยใช้งานระบบติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น ๕๕.๘๒ % (จำนวน ๒,๓๘๗ คน) และยังไม่เคยใช้งาน ๔๔.๑๘ % (จำนวน ๑,๘๘๙ คน) ของผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นทั้งหมด (แบบสอบถามจำนวน ๔,๒๗๖ ชุด) โดยมีระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ระบบติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น ตามตารางแสดงระดับความเข้าใจของผู้ใช้งานระบบ ดังนี้

ตารางแสดงระดับความเข้าใจ การใช้งานแผนแม่บทพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น

คู่มือมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่น	ระดับความเข้าใจ (ร้อยละ)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	อื่นๆ
ความเข้าใจในการใช้ระบบติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น	๗.๓๓	๔๒.๘๖	๔๓.๑๙	๖.๕๘	๐.๐๔
ความเข้าใจในการกรอกข้อมูลระบบติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น	๕.๖๑	๓๙.๘๐	๔๗.๓๔	๗.๑๖	๐.๐๘
ความเข้าใจในการวิเคราะห์ระบบติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น	๗.๐๘	๓๙.๒๑	๔๕.๙๙	๘.๖๗	๐.๐๔
ความเข้าใจถึงประโยชน์และวัตถุประสงค์ของระบบติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น	๘.๕๙	๔๒.๓๕	๔๒.๔๐	๖.๔๙	๐.๑๗

*ร้อยละในแต่ละรายการ คัดจากระดับความเข้าใจเทียบกับจำนวนของผู้ที่ใช้งานระบบจำนวน ๒,๓๘๗ คน (๕๕.๘๔ %)

๗. สรุปผลการดำเนินการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕ กรมทางหลวงชนบท ได้ส่งเสริมวิชาการด้านงานทางแก่อปท. ในระดับพื้นที่ ๑๖,๖๔๗ คน ใน ๔ กิจกรรมย่อย ประกอบด้วย การจัดทำฐานข้อมูลถนนถ่ายโอน การลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น การใช้งานมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่น และการใช้งานแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น อย่างไรก็ตามมี อปท. บางแห่ง มีภารกิจดำเนินการมากจึงไม่สามารถเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการได้ ซึ่งกรมทางหลวงชนบทจะได้ดำเนินการส่งเสริมวิชาการระดับพื้นที่ให้ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๖ ต่อไป

จากการสอบถามข้อคิดเห็นของบุคลากร อปท. พบว่าบุคลากร อปท. ส่วนใหญ่ใช้คู่มือมาตรฐานทางหลวงท้องถิ่น แบบมาตรฐานงานทาง และคู่มือปฏิบัติงานก่อสร้างทาง ใช้ในการปฏิบัติงาน แต่การใช้งานระบบแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น บุคลากร อปท. ยังประสงค์ให้กรมทางหลวงชนบททำการส่งเสริมการใช้งานให้มีความเข้าใจให้มากขึ้น

